

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN, INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 tot vaststelling van de algemene erkennings-, uitvoerings- en subsidiëringsvoorwaarden voor LEADER-gebieden wat betreft technische wijzigingen en verduidelijkingen
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 tot vaststelling van de algemene erkennings-, uitvoerings- en subsidiëringsvoorwaarden voor LEADER-gebieden werd uitvoering gegeven aan het strategisch plan van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid dat sinds 1 januari 2023 voor Vlaanderen van toepassing is.

Sinds de inwerkingtreding van bovenvermeld besluit van de Vlaamse Regering op 22 september 2023 zijn de procedures en regels in verband met Leader voor Vlaanderen in wetgeving verankerd. Bij uitvoering van het besluit blijkt dat sommige bepalingen nog wat verfijning of aanvulling kunnen gebruiken. Vandaar dit wijzigingsbesluit dat louter technische wijzigingen bevat

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Omgeving

Beleidsveld: Omgeving en natuur

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1) Overzicht beslissingen en adviezen

1. Het positief advies van de Inspectie van Financiën (KS/2026000498) werd ontvangen op 6 februari 2026.
2. Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2026/19 van 11 februari 2026.
3. De Raad van State verleende advies 79.032/3 op 8 april 2026.

2) Repliek op advies Raad van State gegeven op 8 april 2026, nr. 79.032/3

3. Het is pleonastisch om in het ontworpen artikel 16, § 2, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 (artikel 1, 2°, van het ontwerp) te bepalen dat een goedgekeurde LOS kan worden gewijzigd “met het oog op technische wijzigingen of verduidelijkingen”. Wellicht kan beter worden geschreven: “Een goedgekeurde LOS kan worden gewijzigd om technische redenen of om verduidelijkingen aan te brengen”.

Repliek: Akkoord, de voorgestelde tekstuele aanpassing werd doorgevoerd.

4. Aangezien de procedures in de ontworpen paragrafen 1 (met een goedkeuring door het Vlaams Managementcomité) en 2 (met een goedkeuring door de Vlaamse Landmaatschappij) blijkens de ontworpen paragraaf 3 samen of afzonderlijk kunnen worden gevolgd, is het raadzaam om in de huidige paragraaf 1, eerste lid, het woord “alleen” op te heffen.

Indien het bovendien de bedoeling zou zijn dat bij een combinatie van wijzigingen overeenkomstig de ontworpen paragrafen 1 en 2, de procedure in paragraaf 1 wordt gevolgd (met andere woorden enkel een goedkeuring door het Vlaams Managementcomité), moet dat met zoveel woorden worden bepaald.

Repliek: Akkoord, de tekstuele aanpassing uit de eerste alinea werd doorgevoerd. Daarnaast werd verduidelijkt dat bij een combinatie van wijzigingen de procedure in paragraaf 1 gevolgd dient te worden.

5. Aangezien de Vlaamse Landmaatschappij als beheersdienst een bijkomende beslissingsbevoegdheid krijgt bij het ontworpen artikel 16, § 2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023, zou de opsomming van de bevoegdheden van de beheersdienst in het huidige artikel 45, § 1, tweede lid, van hetzelfde besluit, moeten worden aangevuld met een verwijzing naar die ontworpen bepaling.

Repliek: Akkoord, deze aanvulling werd doorgevoerd.

6. In het ontworpen artikel 45, § 5, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 (artikel 7, 4°, van het ontwerp) wordt bepaald dat de beheersdienst de beslissing van de lokale actiegroep (hierna: LAG) *vernietigt* als het bezwaar gegrond wordt bevonden. Op de vraag waarom hier wordt voorzien in een vernietiging, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“Overeenkomstig het ontworpen artikel 45, §5, eerste lid kan de beheersdienst zich niet in de plaats stellen van de LAG wanneer de beheersdienst een bezwaar beoordeelt. De beheersdienst zal nagaan of de LAG de juiste procedure gevolgd heeft om tot haar beslissing te komen, maar de beheersdienst beoordeelt niet de inhoudelijke afweging van de LAG. Als blijkt dat de LAG een fout in de procedure heeft begaan bij de totstandkoming van haar beslissing, dan had deze beslissing nooit bestaan mogen hebben vandaar de vernietiging van deze beslissing. De LAG dient een nieuwe beslissing te nemen volgens de juiste procedure. Dit geeft rechtszekerheid aan de (co-)promotor die een nieuwe beslissing volgens de juiste procedure ontvangt.

De vernietiging vervangen door een ongeldigheid zou kunnen doen vermoeden dat de LAG een fout heeft gemaakt in haar inhoudelijke afweging van de aanvraag. De rechtsgevolgen van de ongeldigheid zijn daarnaast onduidelijk, zo lijkt het dat de LAG de ongeldige beslissing kan remediëren in een volgende, niet noodzakelijk volledig nieuwe, beslissing. De connotatie van de ongeldigheid lijkt niet te stroken met de procedurele beoordeling die de beheersdienst maakt in het kader van artikel 45.”

Op het eerste gezicht lijken geen juridische bezwaren te bestaan tegen deze werkwijze, maar de vraag rijst dan wel waarom de gevolgen van het gegrond bevinden van bezwaren niet wordt geregeld voor het geval dat het Vlaams Managementcomité overeenkomstig artikel 45, § 1, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 als bezwaarbehandelaar optreedt. Een dergelijk verregaand gevolg als een vernietiging kan immers niet zomaar worden afgeleid uit de bestaande tekst van artikel 45.

Repliek: Wanneer het Vlaams Managementcomité overeenkomstig artikel 45, §1, eerste lid, en de beheersdienst overeenkomstig artikel 45, §1, tweede lid, als bezwaarbehandelaar optreden tegen hun eigen beslissingen, en tot de bevinding komen dat een bezwaar gegrond is, dan zijn er verschillende mogelijkheden om hiermee om te gaan afhankelijk van de beslissing en het ingediende bezwaar. Omdat het Vlaams Managementcomité en de beheersdienst inhoudelijk bevoegd zijn voor de betrokken beslissing kunnen zij deze o.a. geheel of gedeeltelijk wijzigen, intrekken of aanvullen, zonder dat de beslissing vernietigd dient te worden.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 tot vaststelling van de algemene erkennings-, uitvoerings- en subsidiëeringsvoorwaarden voor LEADER-gebieden werd uitvoering gegeven aan het strategisch plan van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid dat sinds 1 januari 2023 voor Vlaanderen van toepassing is.

Sinds de inwerkingtreding van bovenvermeld besluit van de Vlaamse Regering op 22 september 2023 zijn de procedures en regels in verband met Leader voor Vlaanderen in wetgeving verankerd. Bij uitvoering van het besluit blijkt dat sommige bepalingen nog wat verfijning of aanvulling kunnen gebruiken. Vandaar dit wijzigingsbesluit dat louter technische wijzingen bevat.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 voert onder andere een taalkundige wijziging door in artikel 16 van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering zodat het duidelijk is dat de LAG steeds als orgaan optreedt en niet de leden individueel. Daarnaast wordt een tweede paragraaf toegevoegd aan artikel 16 van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering. Artikel 16 bepaalt dat een Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) in drie welbepaalde gevallen en volgens een strikte procedure gewijzigd kan worden. Een LOS is een lijvig document dat voor verschillende jaren geldt waardoor er na de goedkeuring nog technische foutjes of onduidelijkheden ontdekt kunnen worden. De mogelijkheid om deze technische foutjes en onduidelijkheden aan te passen in de LOS, zonder de inhoud van de LOS te veranderen, wordt aan artikel 16 toegevoegd via een tweede paragraaf. De wijziging die mogelijk gemaakt wordt door de nieuwe tweede paragraaf kan ook meegenomen

worden bij een wijziging uit paragraaf één van artikel 16 en dit volgens de procedure uit paragraaf één. Dit laatste wordt verduidelijkt in een derde paragraaf die toegevoegd wordt aan het artikel.

Artikel 2 overeenkomstig artikel 20, §2 van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering dient een Lokale Actiegroep, indien de Lokale Actiegroep een samenwerkingsproject laat uitvoeren door een andere promotor, de projectaanvraag goed te keuren alvorens de beheersdienst de ontvankelijkheid beoordeelt. Dit betekent in de praktijk dat de LAG haar goedkeuring geeft vooraleer de termijn van 30dagen waarbinnen de beheersdienst de ontvankelijkheid dient te beoordelen verstreken is. Dit wordt verduidelijkt door deze termijn van 30 dagen in paragraaf twee te herhalen door een verwijzing naar artikel 23.

Artikel 3 artikel 21, §1 van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering bepaalt dat o.a. feitelijke verenigingen promotor kunnen zijn van een Leader-project. Aan het Vlaams Betaalorgaan wordt vanuit Europa opgelegd om een transparant begunstigdenbeheer te voeren (begunstigde = promotor). Dit betekent dat de promotoren identificeerbaar dienen te zijn om financiële middelen te kunnen ontvangen. De meeste projectpromotoren hebben rechtspersoonlijkheid en zijn op basis hiervan uniek identificeerbaar. Voor feitelijke verenigingen bestond er tot voor kort geen gelijkaardige identificatie. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media richtte ondertussen een verenigingsregister op waarin feitelijke verenigingen zich dienen te identificeren. Het Vlaams Betaalorgaan schuift dit verenigingsregister naar voor als uniek identificatiemiddel voor feitelijke verenigingen. Voor feitelijke verenigingen wordt daarom de verplichting om zich te registreren in het verenigingsregister opgenomen in het besluit van 14 juli 2023.

In paragraaf 2 van artikel 21 wordt verduidelijkt dat de opgesomde overheden koepelprojecten kunnen indienen en als promotor kunnen optreden naast de promotoren die reeds opgesomd staan in paragraaf 1, eerste lid. Voor deze wijziging werd paragraaf 2 zo geïnterpreteerd dat enkel de opgesomde overheden een koepelproject zouden kunnen indienen en als promotor kunnen optreden. Hier wordt nu aan verholpen.

Artikel 4 met het invoegen van de woorden “of de copromotor” wordt duidelijk gemaakt dat zowel de promotor als copromotor niet uitgesloten mogen worden door de LAG in de LOS indien zij een ontvankelijke projectaanvraag willen indienen. Ondanks de vermelding in artikel 21, §6 dat copromotoren aan dezelfde eisen dienen te voldoen als promotoren bleek dit voor onduidelijkheid te zorgen.

Artikel 5 artikel 31, §3 bepaalt dat voorbereidingskosten subsidiabel zijn voor koepelprojecten en samenwerkingsprojecten indien er een ontvankelijke projectaanvraag werd ingediend. De subsidiabiliteit van deze kosten is dus niet afhankelijk van de goedkeuring of afkeuring van het project. Uit paragraaf drie blijkt onvoldoende dat deze voorbereidingskosten ook subsidiabel zijn indien het project afgekeurd wordt. Dit wordt verduidelijkt.

Artikel 6 in artikel 32 van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering wordt een opsomming gegeven van de investeringskosten die in aanmerking komen voor vergoeding. De bewoordingen “De kosten van investeringsprojecten komen in aanmerking” doen vermoeden dat enkel investeringskosten binnen investeringsprojecten in aanmerking komen voor vergoeding. Dit is niet het geval, ook investeringskosten binnen dienstverleningsprojecten kunnen in aanmerking komen. Om te verhelpen aan deze onduidelijkheid worden de bewoordingen aangepast naar “Investeringskosten komen in aanmerking”.

Artikel 7 artikel 45, §1 van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering bevat de bezwaarprocedure tegen beslissingen van het VMC, de beheersdienst en de LAG. De verwijzing naar de paragraaf over het bezwaar en de ontvankelijkheidsvoorwaarden is niet juist in het artikel. Deze verwijzing wordt aangepast. Er wordt verder verduidelijkt voor welke beslissingen zoals opgenomen in artikel 16 het VMC of de beheersdienst zal optreden als bezwaarbehandelaar door te verwijzen naar de bijhorende paragraaf. Daarnaast blijkt uit de praktijk dat de taak van de beheersdienst bij een bezwaar tegen een beslissing van de Lokale Actiegroep (LAG) niet duidelijk is. De beheersdienst

treedt niet in de plaats van de LAG, maar onderzoekt objectief of de LAG de voorgeschreven procedure heeft gevolgd om tot haar beslissing te komen. Indien de beheersdienst oordeelt dat er geen onregelmatigheden in de procedure waren, dan blijft de beslissing van de LAG voor het betrokken project geldig. Indien de beheersdienst oordeelt dat er onregelmatigheden waren in de procedure, dan vernietigt zij de beslissing van de LAG voor het betrokken project, die een nieuwe beslissing neemt. Dit wordt verduidelijkt in artikel 45 zodat promotoren meer duidelijkheid hebben over de gevolgen van deze bezwaarprocedure.

Artikel 8 dit artikel behoeft geen toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring wordt dit ontwerp van besluit gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 tot vaststelling van de algemene erkennings-, uitvoerings- en subsidiëeringsvoorwaarden voor LEADER-gebieden wat betreft technische wijzigingen en verduidelijkingen;

2° de Vlaamse minister van binnenland, steden- en plattelandsbeleid, samenleven, integratie en inburgering, bestuurszaken, sociale economie en zeevisserij te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van binnenland, steden- en plattelandsbeleid, samenleven, integratie en inburgering, bestuurszaken, sociale economie en zeevisserij.

Hilde CREVITS